

Ruch graniczny oraz przepływ towarów i usług na granicy polsko-białoruskiej w 2023 r.

12.11.2024 r.

↓ **12,7%**

Spadek liczby przekroczeń granicy polsko-białoruskiej w porównaniu z 2022 r.

Według danych Straży Granicznej, w 2023 r. liczba przekroczeń granicy polsko-białoruskiej wyniosła 2930,1 tys. i była o 12,7% niższa niż przed rokiem. Wśród przekraczających tę granicę 94,9% stanowili cudzoziemcy (nierezydenci), a 5,1% – Polacy (rezydenci). W odniesieniu do 2022 r. liczba odprawionych cudzoziemców spadła o 11,6%, a Polaków – o 29,9%.

Ruch graniczny

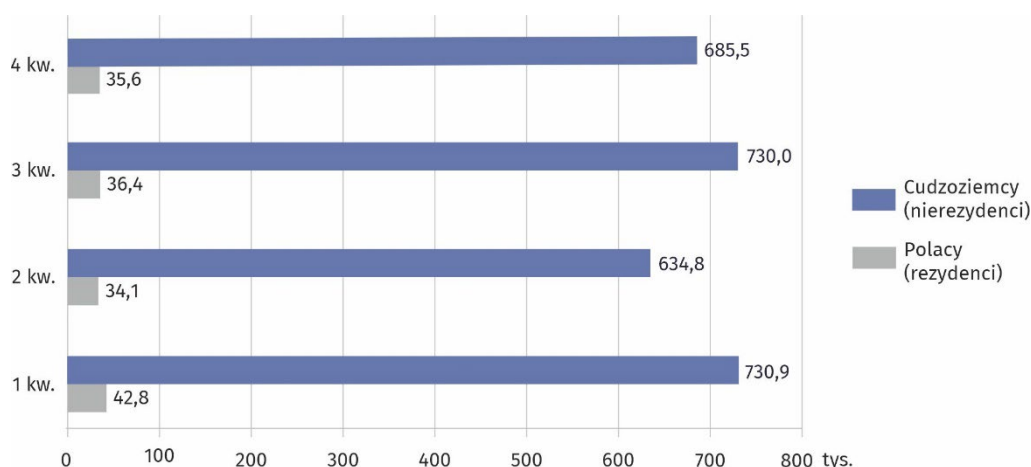
Według danych Straży Granicznej, w 2023 r. liczba przekroczeń granicy polsko-białoruskiej wyniosła 2930,1 tys., tj. o 12,7% mniej niż w roku poprzednim. Największy spadek liczby odpraw w porównaniu z analogicznym okresem poprzedniego roku odnotowano w 3 kwartale (o 28,6%), a najmniejszy – w 2 kwartale analizowanego roku (o 16,9%). Większy ruch niż rok wcześniej odnotowano tylko w 1 kwartale analizowanego roku (o 50,7%).

W 2023 r. wśród przekraczających granicę polsko-białoruską dominowali cudzoziemcy, którzy stanowili aż 94,9% ich ogólnej liczby (przed rokiem – 93,7%). Odprawiani oni byli 2781,2 tys. razy, czyli o 11,6% mniej niż w 2022 r. W ujęciu rocznym największy spadek liczby obcokrajowców przekraczających granicę stwierdzono w 3 kwartale (o 27,4%). Wzrost liczby odpraw cudzoziemców w stosunku do analogicznego okresu 2022 r. odnotowano tylko w 1 kwartale (o 52,4%).

W 2023 r. na granicy polsko-białoruskiej odprawiono łącznie 148,9 tys. Polaków, tj. o 29,9% mniej niż w poprzednim roku. Największy spadek liczby przekroczeń w stosunku do analogicznego okresu 2022 r. odnotowano w 3 kwartale (o 46,9%), natomiast więcej niż rok wcześniej odpraw Polaków na omawianej granicy zaobserwowano tylko w 1 kwartale (o 27,2%).

Zdecydowaną większość przekraczających granicę polsko-białoruską stanowili cudzoziemcy

Wykres 1. Osobowy ruch graniczny na granicy polsko-białoruskiej na terenie Polski według kwartałów w 2023 r.

W 2023 r. najwięcej przekroczeń granicy polsko-białoruskiej zarówno przez cudzoziemców, jak i Polaków odnotowano w 1 kwartale (26,3% ogółu odpraw cudzoziemców w ciągu roku i 28,7% ogółu odpraw Polaków). Najmniej odpraw obcokrajowców i Polaków stwierdzono w 2 kwartale (odpowiednio 22,8% i 22,9%).

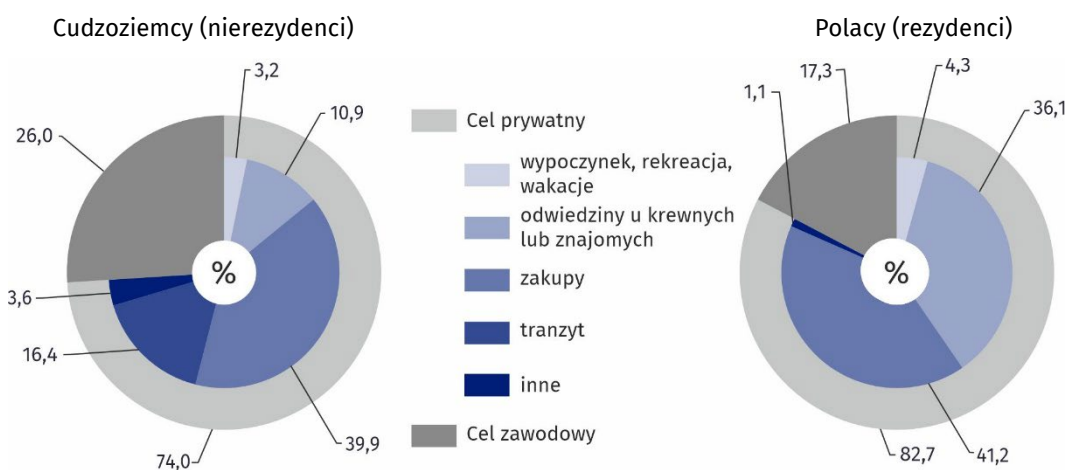
Cel wizyty, odległość miejsca zamieszkania i dokonania zakupów od granicy oraz częstotliwość przekraczania granicy

W 2023 r. najwięcej cudzoziemców przyjeżdżających do Polski (39,9%) jako główny cel wizyty deklarowało zakupy. W sprawach zawodowych przyjeżdżało 26,0% obcokrajowców. Tranzytem przez Polskę podróżowało 16,4% obcokrajowców. Odsetek cudzoziemców, którzy przekraczali granicę polsko-białoruską w związku z odwiedzinami u krewnych lub znajomych wyniósł 10,9%. Niewiele osób (3,2%) przekraczających tę granicę wskazywało wypoczynek, rekreację, wakacje jako cel wizyty w naszym kraju.

Inaczej przedstawiała się struktura mieszkańców Polski wyjeżdżających za granicę według celu pobytu za granicą. Dominującym celem Polaków, podobnie jak cudzoziemców, przekraczających granicę było dokonanie zakupów. Taki cel podróży zadeklarowało 41,2% spośród nich. Znaczący udział miały też wyjazdy w odwiedzinach do krewnych lub znajomych (36,1% przekraczających granicę). Polacy rzadziej niż cudzoziemcy wyjeżdżali w celach zawodowych (17,3%), a nieco częściej w związku z wypoczynkiem, rekreacją, wakacjami (4,3%).

Głównym celem wyjazdów za granicę zarówno w przypadku cudzoziemców, jak i Polaków było dokonanie zakupów

Wykres 2. Struktura cudzoziemców (nierezydentów) i Polaków (rezydentów) przekraczających granicę polsko-białoruską na terenie Polski według celu pobytu za granicą w 2023 r.

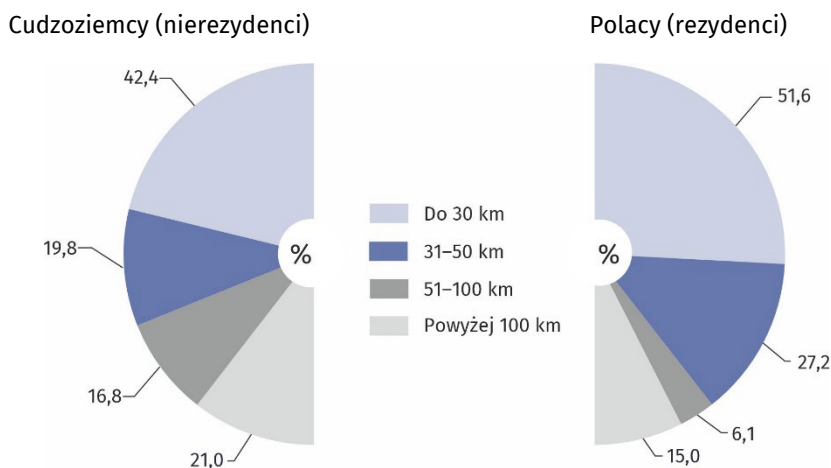

Większość podróżujących cudzoziemców (62,2%) zamieszkiwała w odległości do 50 km od granicy, przy czym 42,4% – w pasie 0–30 km. W odległości 51–100 km od granicy mieszkało 16,8% cudzoziemców, natomiast powyżej 100 km – 21,0%. W porównaniu z 2022 r. zaobserwowano spadek udziału podróżujących cudzoziemców zamieszkujących w odległości powyżej 100 km od granicy (o 6,4 p. proc.) oraz w pasie 51–100 km (o 0,8 p. proc.). Wzrost zanotowano zaś w przypadku cudzoziemców, którzy mieszkali 0–30 km od granicy (o 7,0 p. proc.) oraz w pasie 31–50 km od granicy (o 0,3 p. proc.).

Większość podróżujących cudzoziemców i Polaków mieszkała w odległości do 50 km od granicy

Struktura Polaków przekraczających granicę polsko-białoruską według odległości miejsca zamieszkania od granicy kształtowała się następująco: 78,8% ich ogólnej liczby mieszkało do 50 km od granicy, z tego 51,6% – do 30 km, w pasie 51–100 km zamieszkiwało 6,1%, a powyżej 100 km – 15,0%. W porównaniu z 2022 r. spadek odsetka odnotowano w przypadku Polaków mieszkających w pasie 51–100 km od granicy (o 5,2 p. proc.) oraz powyżej 100 km od granicy (o 2,1 p. proc.). Wzrost dotyczył osób mieszkających w odległości do 30 km od granicy oraz w pasie 31–50 km od granicy (odpowiednio o 7,1 p. proc. i 0,1 p. proc.).

Wykres 3. Struktura cudzoziemców (nierezydentów) i Polaków (rezydentów) przekraczających granicę polsko-białoruską na terenie Polski według odległości miejsca zamieszkania od granicy w 2023 r.

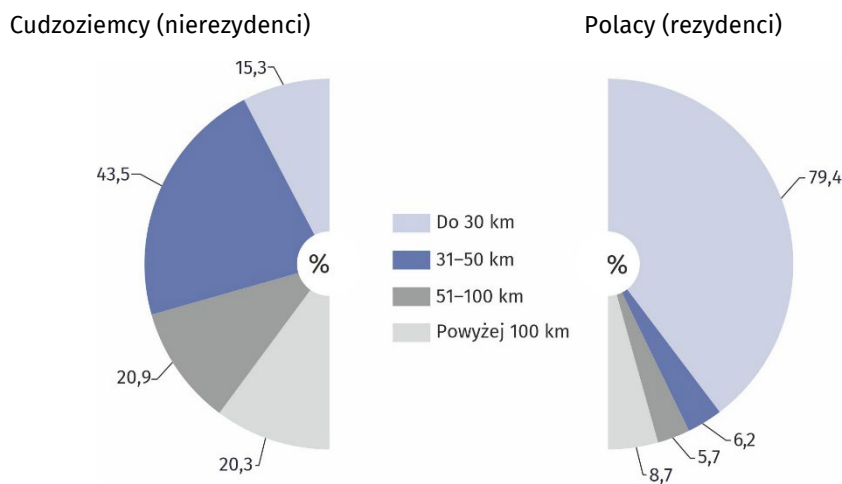

W 2023 r. większość cudzoziemców przekraczających granicę polsko-białoruską (58,8% ogółu) dokonywała zakupów w odległości do 50 km od granicy, przy czym tylko 15,3% w pasie 0-30 km. Znaczna część obcokrajowców (20,9%) nabywała towary i usługi w pasie 51-100 km od granicy oraz powyżej 100 km od granicy (20,3%).

W przypadku Polaków struktura ta kształtowała się odmiennie. W odległości do 50 km od granicy zakupów dokonywała aż 85,6% spośród nich, przy czym 79,4% w pasie do 30 km. Tylko 5,7% Polaków deklarowało zakupy w odległości 51-100 km od przejścia granicznego, a 8,7% – powyżej 100 km.

Większość cudzoziemców i Polaków dokonywała zakupów w odległości do 50 km od granicy

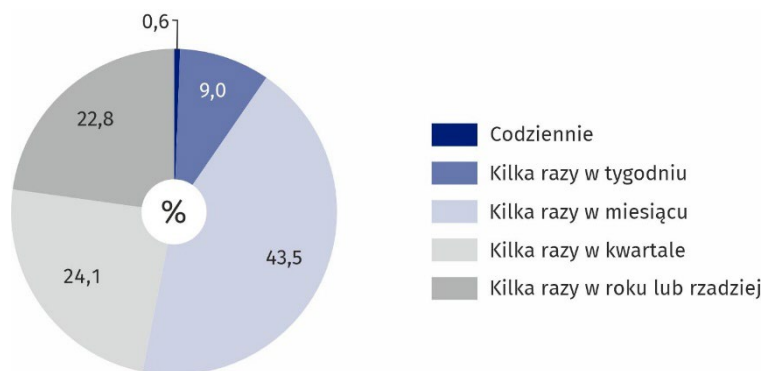
Wykres 4. Struktura cudzoziemców (nierezydentów) i Polaków (rezydentów) przekraczających granicę polsko-białoruską na terenie Polski według odległości miejsca dokonywania zakupów od granicy w 2023 r.

W 2023 r. najwięcej cudzoziemców (43,5%) deklarowało, że przekracza granicę polsko-białoruską kilka razy w miesiącu (o 1,7 p. proc. więcej niż rok wcześniej). Znacznie mniejszy odsetek stanowiły osoby, które przekraczały granicę kilka razy w kwartale, kilka razy w roku lub rzadziej oraz kilka razy w tygodniu – odpowiednio 24,1%, 22,8% i 9,0% ogółu cudzoziemców. Codziennie odwiedzało nasz kraj tylko 0,6% nierezydentów przekraczających tę granicę.

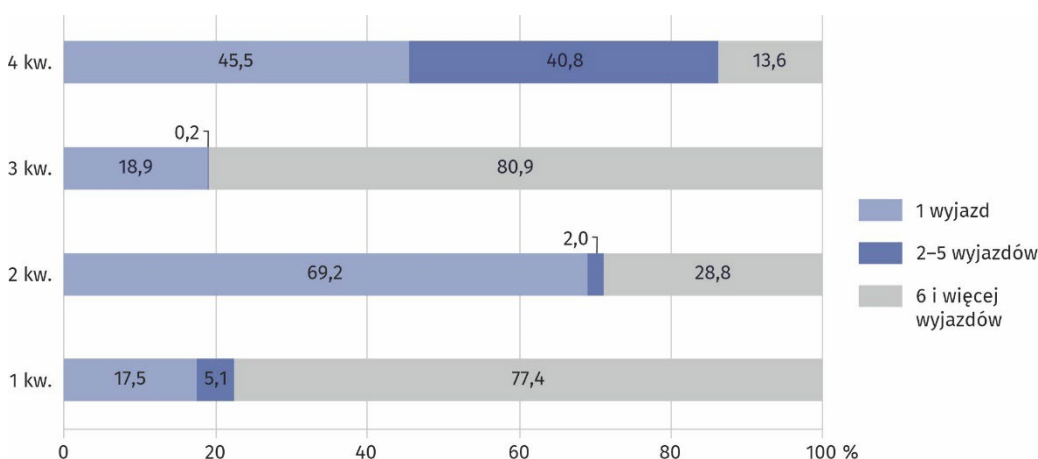
Wśród cudzoziemców największy odsetek stanowiły osoby, które przekraczały granicę polsko-białoruską kilka razy w miesiącu

Wykres 5. Struktura cudzoziemców (nierezydentów) przekraczających granicę polsko-białoruską na terenie Polski według częstotliwości przekraczania granicy w 2023 r.

Spośród mieszkańców Polski przekraczających granicę polsko-białoruską (łącznie z przekroczeniami granicy na 1 dzień) w 1 oraz 3 kwartale 2023 r. zdecydowana większość odbyła 6 i więcej wyjazdów w kwartale. Najwyższy odsetek takich osób odnotowano w 3 kwartale (80,9%). Odmiennie kształtowała się struktura Polaków przekraczających tę granicę w 2 i 4 kwartale omawianego roku. Dominowały wśród nich osoby, które uczestniczyły tylko w 1 wyjeździe (odpowiednio 69,2% oraz 45,5%).

Wykres 6. Struktura Polaków (rezydentów) przekraczających granicę polsko-białoruską na terenie Polski według liczby wyjazdów w kwartale w 2023 r.

Wydatki cudzoziemców w Polsce i Polaków za granicą

Szacunkowa wartość towarów i usług zakupionych w Polsce przez cudzoziemców przekraczających granicę polsko-białoruską w 2023 r. wyniosła 909,3 mln zł, natomiast wydatki poniesione za granicą przez Polaków ukształtowały się na poziomie 16,9 mln zł. W odniesieniu do 2022 r. wydatki cudzoziemców spadły o 0,3%, a Polaków zmniejszyły się o 26,8%. W omawianym roku cudzoziemcy najwyższe wydatki ponieśli w 3 kwartale i wyniosły one 238,1 mln zł, najniższe zaś w 2 kwartale – 212,5 mln zł. Polacy w 2023 r. na zakupy za granicą wydali najwięcej w 1 kwartale – 5,2 mln zł, a najmniej w 2 i 3 kwartale – po 3,8 mln zł.

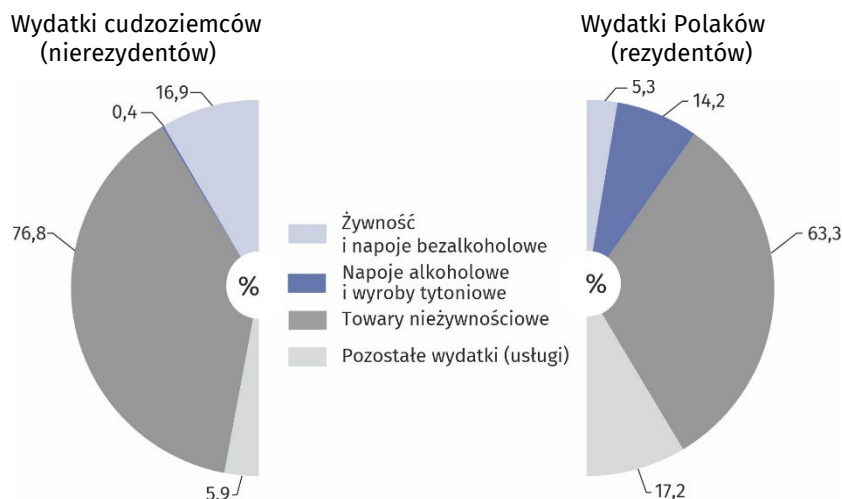
W 2023 r. cudzoziemcy przekraczający granicę polsko-białoruską największe środki przeznaczali na zakup towarów nieżywnościowych. Ich wartość wyniosła 698,7 mln zł, co stanowiło 76,8% ogółu wydatków cudzoziemców w Polsce. W porównaniu z poprzednim rokiem zmniejszyły się one o 1,1%. Na żywność i napoje bezalkoholowe cudzoziemcy wydali 154,1 mln zł, co stanowiło 16,9% ogólnej kwoty ich wydatków w Polsce. Z kolei na napoje alkoholowe oraz wyroby tytoniowe przeznaczali 3,1 mln zł (0,4%). W stosunku do poprzedniego roku wydatki na pierwszą z wyżej wymienionych grup towarów wzrosły o 3,8%, a na drugą spadły o 27,9%. Na usługi cudzoziemcy przeznaczali 53,4 mln zł, tj. 5,9% wszystkich wydatków poniesionych w Polsce. W 2023 r., w odniesieniu do roku poprzedniego, wartość środków wydanych na ten cel zwiększyła się o 2,3%.

Mieszkańcy Polski najczęściej przekraczali granicę polsko-białoruską 6 i więcej razy w kwartale

Wydatki poniesione przez cudzoziemców na zakup towarów i usług w Polsce oraz wydatki Polaków za granicą były niższe niż w 2022 r.

W strukturze wydatków cudzoziemców w Polsce i Polaków za granicą dominowały środki przeznaczone na zakup towarów nieżywnościowych

Wykres 7. Struktura wydatków poniesionych w Polsce przez cudzoziemców (nierzydentów) i za granicą przez Polaków (rezydentów) przekraczających granicę polsko-białoruską na terenie Polski w 2023 r.

Polacy przekraczający granicę polsko-białoruską w omawianym roku na zakup towarów nieżywnościowych wydali 10,7 mln zł, co stanowiło 63,3% ogółu ich wydatków. W porównaniu z 2022 r. oznacza to spadek o 28,7%. Na zakup napojów alkoholowych i wyrobów tytoniowych Polacy przeznaczili 2,4 mln zł, tj. o 22,6% mniej niż rok wcześniej. Stanowiło to 14,2% wszystkich wydatków Polaków za granicą. Na zakup towarów żywnościowych i napojów bezalkoholowych Polacy przeznaczili 0,9 mln zł (5,3% ogółu wydatków) i było to o 30,8% mniej niż w roku poprzednim. Na usługi Polacy przekraczający granicę polsko-białoruską w 2023 r. wydali 2,9 mln zł (o 19,4% mniej niż przed rokiem), czyli 17,2% ogólnej wartości środków wydatkowanych za granicą.

W 2023 r. cudzoziemcy przekraczający granicę polsko-białoruską najwięcej środków pieniężnych wydali na zakup towarów i usług w odległości do 50 km od granicy. Wydatki na tym obszarze wyniosły 572,2 mln zł, co stanowiło 62,9% ich ogólnej kwoty. Były one o 28,5% wyższe w stosunku do zanotowanych w poprzednim roku. Zdecydowana większość tych środków, tj. 489,9 mln zł (53,9% ogółu), była wydatkowana w odległości 31–50 km od granicy. Mniejsze wydatki poniesiono w odległości powyżej 100 km od granicy. Ich wartość osiągnęła poziom 194,5 mln zł (o 1,6% niższy niż w 2022 r.), co stanowiło 21,4% ogólnej kwoty przeznaczanej na zakupy przez cudzoziemców. Najmniejsze wydatki cudzoziemców odnotowano w pasie 51–100 km od granicy (142,6 mln zł, tj. 15,7% ogółu) i były one o 46,9% niższe niż w roku poprzednim. Wyodrębniając z ogólnej wartości wydatków środki przeznaczone na usługi, zaobserwowano, że cudzoziemcy przebywający w odległości powyżej 100 km od granicy przeznaczili na ten cel najwięcej, bo 10,4% całości poniesionych wydatków (o 12,8% więcej niż w roku poprzednim). W strukturze wydatków wszystkich cudzoziemców środki przeznaczone na usługi stanowiły tylko 5,9%.

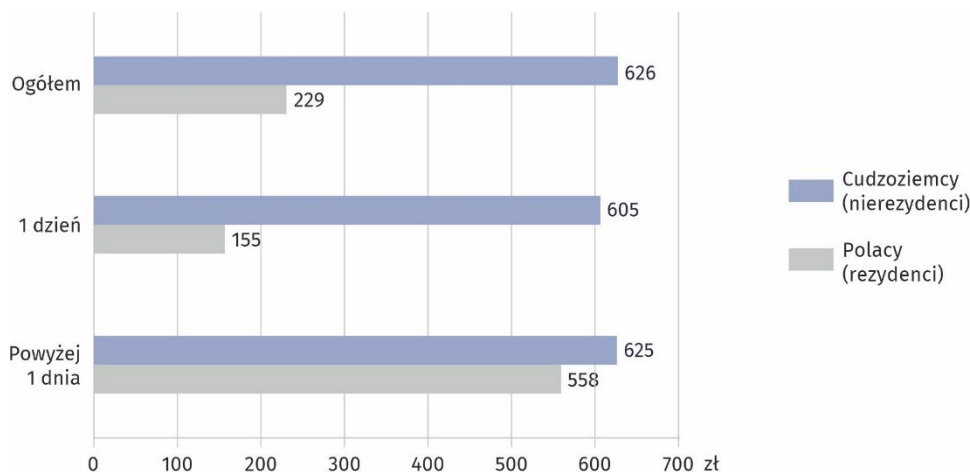
W analizowanym roku Polacy, podobnie jak cudzoziemcy, największe wydatki na zakup towarów i usług ponieśli w pasie do 50 km od granicy. Wyniosły one 10,9 mln zł, co stanowiło 64,5% ogółu ich wydatków. Były one o 25,3% niższe w stosunku do zanotowanych w roku poprzednim. Znaczna część tej kwoty (9,3 mln zł, tj. 55,0% ogółu) wydatkowana została w pasie do 30 km od granicy. Zakupów o mniejszej wartości Polacy dokonali w odległości 51–100 km (3,2 mln zł, tj. 18,9%) oraz powyżej 100 km od granicy (2,7 mln zł, tj. 16,0%). Osoby przebywające w odległości powyżej 100 km od granicy przeznaczyły na usługi 18,5% całości swoich wydatków (o 44,4% mniej niż w 2022 r.), podczas gdy środki przeznaczone na ten cel stanowiły 17,2% ogólnych wydatków poniesionych przez Polaków za granicą.

Zarówno cudzoziemcy, jak i Polacy największe wydatki na zakup towarów i usług ponieśli w odległości do 50 km od granicy

Średnie wydatki przypadające na 1 osobę poniesione w Polsce przez cudzoziemców przekraczających granicę polsko-białoruską w 2023 r. ukształtowały się na poziomie 626 zł i były o 8,7% wyższe w porównaniu z zanotowanymi rok wcześniej. Z kolei średnie wydatki poniesione za granicą przez Polaków wyniosły 229 zł, czyli o 4,1% więcej niż w 2022 r. W przypadku cudzoziemców najwyższe przeciętne wydatki na 1 osobę (632 zł) odnotowano w 4 kwartale, natomiast najniższe (618 zł) w 3 kwartale 2023 r. W przypadku Polaków były to odpowiednio 1 kwartał (242 zł) oraz 4 kwartał (218 zł) omawianego roku.

W porównaniu z poprzednim rokiem zwiększyły się zarówno średnie wydatki poniesione przez jednego cudzoziemca, jak i Polaka przekraczającego granicę polsko-białoruską

Wykres 8. Średnie wydatki poniesione przez jednego cudzoziemca (nierezydenta) w Polsce oraz jednego Polaka (rezydenta) za granicą według czasu pobytu w 2023 r.

W 2023 r. przeciętne wydatki przypadające na jednego cudzoziemca, którego czas pobytu nie przekraczał 1 dnia, ukształtowały się na poziomie 605 zł. Dla osób deklarujących dłuższy pobyt średnie wydatki były wyższe i wyniosły 625 zł. W przypadku Polaków wydatki osiągnęły odpowiednio wartość 155 zł i 558 zł.

Osoby przebywające za granicą dłużej niż 1 dzień ponosiły znacznie wyższe wydatki na usługi w porównaniu z wyjeżdżającymi za granicę na 1 dzień. Przeciętne wydatki na ten cel w przypadku wyjazdów z noclegami stanowiły 10,1% średnich wydatków przypadających na jednego cudzoziemca oraz 21,0% średnich wydatków przypadających na jednego Polaka, podczas gdy dla przekraczających granicę na 1 dzień ukształtowały się odpowiednio na poziomie 1,3% i 13,5%.

Uwaga

Opracowanie powstało na podstawie wyników badań „Podróże nierezydentów do Polski. Ruch pojazdów i osób na granicy Polski z krajami Unii Europejskiej” oraz „Uczestnictwo mieszkańców Polski (rezydentów) w podróżach”. Metodologia badań została przygotowana przez Główny Urząd Statystyczny i Urząd Statystyczny w Rzeszowie we współpracy z Narodowym Bankiem Polskim oraz Ministerstwem Sportu i Turystyki. Szczegółowe wyjaśnienia dotyczące tych badań znajdują się w zeszycie metodologicznym dostępnym na stronie Głównego Urzędu Statystycznego:

<http://stat.gov.pl/obszary-tematyczne/kultura-turystyka-sport/zeszyty-metodologiczne/badania-podrozy-rezydentow-oraz-pryjazdow-nierezydentow-do-polski,1,1.html>

Dane o ruchu granicznym pochodzą z Komendy Głównej Straży Granicznej i obejmują wszystkie przejścia graniczne (drogowe i kolejowe). Dotyczą one liczby przekroczeń granicy – osoba przekraczająca granicę kilkakrotnie liczona jest tyle razy, ile razy tę granicę przekracza.

Ze względu na zaokrąglenia danych, w niektórych przypadkach sumy składników mogą się nieznacznie różnić od podanych wielkości „ogółem”.

W przypadku cytowania danych Głównego Urzędu Statystycznego prosimy o zamieszczenie informacji: „Źródło danych GUS”, a w przypadku publikowania obliczeń dokonanych na danych opublikowanych przez GUS prosimy o zamieszczenie informacji: „Opracowanie własne na podstawie danych GUS”.

Opracowanie merytoryczne:
Urząd Statystyczny w Białymstoku

Dyrektor Ewa Kamińska-Gawryluk
Tel: 85 749 77 15

Rozpowszechnianie:
Informatorium Statystyczne
Tel: 85 749 77 45, 85 749 77 88

bialystok.stat.gov.pl

[@Bialystok_STAT](#)

[@UrzadStatystycznywBialymstoku](#)

Powiązane opracowania

[Ruch graniczny oraz wydatki cudzoziemców w Polsce i Polaków za granicą w 2023 r.](#)

Ważniejsze pojęcia dostępne w słowniku

[Cudzoziemcy](#)

[Nierezydenci](#)

[Przejście graniczne](#)

[Rezydenci](#)

[Ruch graniczny osobowy](#)